

**Recenzja osiągnięć naukowych doktora Tomasza Kwarcińskiego
w związku postępowaniem o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego**

Recenzja została sporządzona na podstawie dokumentów złożonych przez Habilitanta i przekazanych do recenzji przez profesora dra hab. Pawła Lulę, Prorektora ds. Nauki Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Podstawą prawną oceny osiągnięć naukowych Kandydata ubiegającego się o stopień doktora habilitowanego jest art. 221 ust. 8 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021 poz. 478), a w zakresie kryteriów branych pod uwagę przy tej ocenie – art. 219 ust. 1 pkt 2 wspomnianej ustawy.

1. Informacje ogólne

Doktor Tomasz Antoni Kwarciński uzyskał w 2003 r. tytuł magistra filozofii na podstawie pracy pt. „Koncepcja racjonalności w ekonomii klasycznej”, a w 2006 r. tytuł zawodowy magistra ekonomii na podstawie pracy zatytułowanej: „A. K. Sena koncepcja badań nad ubóstwem”. Dr Kwarciński oba tytuły zawodowe zdobył na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Tam także od października 2004 r. do września 2008 r. był zatrudniony jako asystent w Katedrze Etyki Szczegółowej. W 2008 r. otrzymał stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie filozofii. Jego rozprawa doktorska pt. „Równość i korzyść. Amartyi Kumar Sena koncepcja sprawiedliwości dystrybtywnej” została opublikowana przez Wydawnictwo UE w Krakowie. Od 2008 r. dr Tomasz Kwarciński jest adiunktem w Katedrze Filozofii na Uniwersytecie Ekonomicznego w Krakowie. Od stycznia do września 2018 r. pełnił funkcję kierownika Zakładu Metaekonomii w Instytucie Badań Rynku, Konsumpcji i Koniunktur. Angażuje się w działania na rzecz badań łączących problematykę filozoficzną i ekonomiczną. Wśród różnych form tych działań należy wyróżnić organizację współpracy naukowej w ramach Polskiej Sieci Filozofii Ekonomii od momentu jej utworzenia w 2014 r.

Drogę naukową Habilitanta charakteryzuje konsekwentne łączenie problematyki ekonomicznej i filozoficznej, świadomość znaczenia metodologii ekonomii, penetrowanie problemów normatywności ekonomii i podejście interdyscyplinarne. Główny obszar poszukiwań naukowych określa zaproponowany temat cyklu habilitacyjnego: „Problem normatywności w ekonomii”. Inne podejmowane przez dra Kwarciańskiego tematy - związki ekonomii i etyki, koncepcja ludzkich możliwości, odpowiedzialność kolektywna i korporacyjna i etyka biznesu – stanowią potwierdzenie ważności problematyki normatywności w ekonomii i wierności tej idei w poszukiwaniach badawczych.

2. Ocena cyklu artykułów pt. „Problem normatywności w ekonomii”, wskazanego przez dra Tomasza Kwarciańskiego jako osiągnięcie naukowe

2.1. Artykuły składające się na cykl

Cykl „Problem normatywności w ekonomii” składa się z ośmiu artykułów i jednego rozdziału w publikacji zbiorowej. Pięć artykułów to samodzielne dzieła Habilitanta. W czterech pozostałych Habilitant jest współautorem z udziałem 50-procentowym. Współautorzy złożyli odpowiednie oświadczenia.

1. T. Kwarciański, *Racjonalność, normatywne zaangażowanie i autonomia podmiotu*, „Prakseologia” 2014, nr 156, s. 297-324.
2. T. Kwarciański, *Filozoficzne problemy wokół interpersonalnych porównań użyteczności*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie” 2014, nr 5 (929), s. 5-17
3. Kwarciański T., (2014c), *Problem arbitralności interpersonalnych porównań użyteczności*, „Studia Ekonomiczne”, nr 3, s. 415-435.
4. Kwarciański T., (2016a), *Koncepcje dobrobytu i porównania interpersonalne*, „Ekonomia: rynek, gospodarka, społeczeństwo”, nr 45, s. 105-133.
5. Kwarciański T., Ulman P., (2018), *A Hybrid Version of Well-being: an Attempt at Operationalization*, „Zarządzanie Publiczne”, nr 4 (46), s. 30-49.
6. Kwarciański T., (2019a), *On the Importance of the Philosophy of Well-being*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie”, nr 3 (981), s. 9-26.

7. Kwarciański T., Ulman P., (2020), *Quality of Life Paradox: Well-Being Ranking of the Selected European Countries Based on Hybrid Well-Being Approach*, „Economics & Sociology”, vol. 13, nr 2, s. 160-180.
8. Kwarciański T., Załuski W., (2021), *Beyond Mere Utility-Maximisation. Towards an Axiologically Enriched Account of Well-being*, in: *Words, objects and events in economics: the making of economic theory* (eds. Róna Peter, Zsolnai László, Wincewicz-Price Agnieszka), s. 181-191.
9. Kwarciański T. Turek K., (2021), *Can Normative Economics be Convincing without the Notion of Well-being?*, „Filozofia Nauki” 2021, vol. 29 (3), s. 37-61.

2.2. Cele, tezy i metoda

Cele badawcze i sposób ich realizacji Habilitant opisał precyzyjnie w autoreferacie. Podstawowe pytanie badawcze przedstawionego cyklu publikacji sformułował następująco: „Czy i jak dalece kategorie użyteczności i dobrobytu, bazujące na koncepcji spełniania preferencji, stanowią satysfakcjonujące kryterium oceny konkurencyjnych stanów świata?”.

Wymienił pięć celów szczegółowych i podporządkował im konkretne publikacje.

Cel 1: Rekonstrukcja i krytyka koncepcji dobrobytu występującej w ekonomii neoklasycznej. Ten cel realizował w czterech publikacjach, które napisał samodzielnie w latach 2014-2016 (pozycje 1-4 cyklu)

C2: Sformułowanie podstawowych założeń hybrydowej koncepcji dobrobytu.

C3: Operacjonalizacja hybrydowej koncepcji dobrobytu.

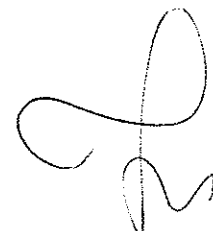
Cel drugi i trzeci powiązał z publikacjami napisanymi w latach 2018-2019. Jedna z tych publikacji jest dziełem samodzielnym, druga napisana została we współpracy z Pawłem Ulmanem.

C4: Aplikacja hybrydowej koncepcji dobrobytu w badaniach empirycznych.

Cel czwarty realizowany jest w artykule z 2020 r., który napisany został wspólnie z Pawłem Ulmanem.

C5: Sformułowanie koncepcji dobrobytu nasyconego aksjologicznie i jej zastosowanie w kontekście problemu uzgodnienia neoklasycznej ekonomii dobrobytu z behawioralną ekonomią dobrobytu.

Cel piąty realizowany jest w artykułach opublikowanych w 2021 r. Rozdział w publikacji zbiorowej napisany został wspólnie z Wojciechem Załuskim, a współautorem ostatniego artykułu jest Krzysztof Turek.

Należy podkreślić, że we wszystkich publikacjach współautorskich podano nie tylko udziały procentowe, ale także wyszczególnienie konkretnych zadań. Udział Habilitanta opisywany jest następująco: wstępna koncepcja artykułu, wybór bazy danych, przegląd literatury ekonomicznej i filozoficznej, dyskursywne wypracowanie głównych tez i argumentów, wnioski, końcowa redakcja. Udział Pawła Ulmana scharakteryzowany jest następująco: opracowanie bazy danych, analizy statystyczne, przegląd literatury statystycznej, końcowa redakcja całości. Natomiast udział W. Załuskiego i K. Turka to redakcja części tekstu, przegląd literatury filozoficznej, dyskursywne wypracowanie głównych tez i argumentów, końcowa redakcja.

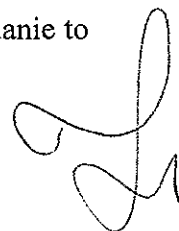
Wymienione wyżej cele szczegółowe wyznaczają etapy postępowania badawczego. Punktem wyjścia jest krytyczna analiza neoklasycznego stanowiska wobec racjonalności, problemu interpersonalnych porównań i neoklasycznej koncepcji dobrobytu. Habilitant analizuje i aprobuje argumenty Amartyi Sena za potrzebą uwzględnienia normatywnego zaangażowania jako motywu racjonalnego działania. Rozwija argumentację transcendentálną, pragmatyczną i etyczną dowodząc, że ludzie nie tylko mają preferencje wobec dóbr, ale potrafią także oceniać te preferencje uwzględniając normy moralne. Zdolność do metarankingu preferencji jest wyrazem normatywnego zaangażowania i autonomii jednostki. Koncepcja Sena jest także podstawą i źródłem argumentów Tomasza Kwarciańskiego w analizie sporu o możliwość interpersonalnych porównań użyteczności (IPU). Analiza pojęcia użyteczności i sporu o IPU z perspektywy semantycznej, epistemologicznej, antropologicznej i aksjologicznej ujawniła, że stanowiska w sporze zależą głównie od przyjętych stanowisk semantycznych. Habilitant potwierdził wniosek Sena, że spór wynika z różnorodności wersji IPU i braku świadomości tej różnorodności. Taki stan rzeczy uznał za uzasadnienie koncentracji poszukiwań badawczych na obiektywistycznych koncepcjach dobrobytu. Przedmiotem analizy w kolejnych dwu artykułach są dwie strategie rozwiązania problemu IPU: (1) przyjęcie indywidualnych preferencji jako rodzaju mostu między użytecznością a dobrobytem jednostki i (2) poszukiwanie obiektywnego, zewnętrznego wobec jednostek standardu porównań. Wady i trudności obu tych strategii uzasadniają, zdaniem Habilitanta, zaproponowanie hybrydowej koncepcji dobrobytu.

Kolejne etapy postępowania badawczego to prezentacja założeń i komponentów hybrydowej koncepcji dobrobytu oraz operacjonizacja czyli przedstawienie konkretnej metody obliczania miernika dobrobytu. U podstaw hybrydowej koncepcji dobrobytu leży potrzeba uniknięcia zagrożeń, które związane są z przyjęciem jednoznacznie

obiektywistycznego bądź jednoznacznie subiektywistycznego podejścia do dobrobytu. Hybrydowa koncepcja uwzględniająca subiektywne aspekty ma przeciwdziałać ograniczeniu autonomii jednostki i zapobiegać niebezpieczeństwom paternalizmu, a dzięki uwzględnieniu warunków obiektywnych hybrydowa koncepcja pozwala uniknąć problemu adaptacji. Zaproponowana koncepcja dobrobytu realizuje postulat kompatybilności – poglądu o ważności zgodności między standardami dobrobytu przyjmowanymi przez decydentów politycznych a standardami obywateli. Postulat kompatybilizmu leżący u podstaw przyjętego podejścia do mierzenia dobrobytu Habilitant uzasadnił analizując znaczenie filozoficznych uzasadnień koncepcji dobrobytu. Filozofia kompatybilizmu zaprezentowana została w kontekście stanowisk zwolenników tzw. słabego welferyzmu i subiektywistycznego pragmatyzmu.

Zaproponowana metoda pomiaru dobrobytu zawiera komponent subiektywny (S) i obiektywny (Q). Komponent subiektywny to poczucie szczęścia, innymi słowy satysfakcji z życia. Jako jego miarę zaproponowano odpowiedzi udzielane w skali od 1 do 10 przez respondentów badania ankietowego *European Quality of Life Survey*. Z kolei za podstawę miary obiektywnego składnika hybrydowego wskaźnika dobrobytu przyjęto koncepcję ludzkich możliwości A. Sena i „dekalog” Marthy Nussbaum. Aby nadać koncepcji Sena i liście dziesięciu kategorii ludzkich zdolności mierzalny charakter wykorzystano odpowiednie zmienne z *European Quality of Life Survey*. Na podstawie tych zmiennych i teorii zbiorów rozmytych skonstruowano obiektywny element hybrydowego miernika dobrobytu. Dalsze kroki operacjonalizacji hybrydowego wskaźnika dobrobytu HKD wyznacza formuła minimalizacji (HKD przyjmuje mniejszą wartość z wartości komponentu subiektywnego S i obiektywnego Q) i zasada internalizacji kosztów (indeks mobilności nazywany także indeksem dopasowania oparty na analizie różnicy między subiektywnie odczuwanym dobrobytem a obiektywną jakością życia).

Pogłębieniem logiki zaproponowanych mierników dobrobytu jest analiza porównawcza subiektywnych i obiektywnych wskaźników jakości życia na wybranej próbie danych z *European Quality of Life Survey* zebranych w latach 2003 – 2012. Analiza porównawcza indeksów zaczerpniętych z *European Quality of Life Survey* (EQLS) oraz wskaźników własnych wyliczonych na podstawie zaproponowanych metod i danych 2226 obserwacji 35 zmiennych dotyczących Polski w artykule *A Hybrid Version of Well-being: an Attempt at Operationalization* miała na celu potwierdzenie możliwości stworzenia filozoficznie zakorzenionej miary dobrobytu i jej znaczenia w prowadzeniu polityki społecznej. Badanie to

miało także na celu dowodzenie, że proponowany indeks hybrydowy jest adekwatniejszą miarą dobrobytu, zarówno od dotychczasowych miar subiektywnych, jak i obiektywnych.

Czwarty etap to badanie empiryczne opisane w artykule *Quality of Life Paradox: Well-Being Ranking of the Selected European Countries Based on Hybrid Well-Being Approach*. Badaniem objęto siedem krajów: Polskę, Węgry, Czechy, Słowację, Francję, Niemcy i Bułgarię. Jako źródło danych wykorzystano EQLS (lata 2003-2016). Obiektywną miarę dobrobytu budowano na danych podzielonych na pięć grup: (1) życie, (2) zdrowie, (3) edukacja, (4) relacje i (5) dochód. Aby stworzyć ranking krajów według HID najpierw zbudowano macierze obrazujące relacje między subiektywnymi ocenami szczęścia (S) i obiektywnymi miarami (Q), a następnie policzono indeksy dopasowania IF (obrazujące różnice między S i Q) i na ich podstawie zbudowano ranking badanych krajów. Przyjęto zasadę: im niższa wartość indeksu IF, tym wyższa pozycja kraju w rankingu. Wynikiem była następująca kolejność: 1. Niemcy, 2. Francja, 3. Polska, 4. Węgry, 5. Republika Słowacka, 6. Republika Czeska, 7. Bułgaria. Badanie potwierdziło występowanie zjawiska określanego mianem paradoksu jakości życia. We wszystkich badanych krajach ludzie często wyżej oceniają swoją jakość życia niż wynikałoby to z oceny obiektywnych warunków ich funkcjonowania. Zauważono także, że rozbieżności między S i Q są wyraźnie większe w krajach postsocjalistycznych niż w Niemczech i Francji. Porównania przeprowadzone w poszczególnych grupach warunków życia ujawniły, że największe różnice (we wszystkich krajach z wyjątkiem Niemiec) występowały w ocenie zdrowia. Subiektywne oceny w tej dziedzinie były gorsze niż te, które wynikały z analizy obiektywnych warunków. Dokonano także zestawienia otrzymanego rankingu z rankingami opartymi na wskaźniku szczęścia i PKB. Porównanie potwierdziło istnienie poważnych różnic między ocenami dobrobytu i rankingami opartymi na zaproponowanym, hybrydowym indeksie a stosowanymi dotąd miarami.

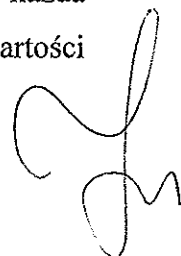
Ostatnie dwa artykuły stanowiące zwieńczenie badań Habilitanta zawierają podsumowanie krytycznego stanowiska wobec neoklasycznego podejścia do kwestii dobrobytu oraz prezentację koncepcji dobrobytu nasyconego aksjologicznie jako sposobu przewyciężenia sprzeczności między neoklasyczną ekonomią dobrobytu a wynikami badań ekonomii behawioralnej.

2.3. Uwagi krytyczne i ocena wkładu cyklu publikacji pt. „Problem normatywności w ekonomii” w rozwój nauk ekonomicznych

Habilitant przygotował autoreferat wyjątkowo starannie. Wyczerpująco przedstawił swoje osiągnięcia na wszystkich polach działalności ocenianej w przewodzie habilitacyjnym. Wskazał cykl publikacji jako osiągnięcie naukowe, ale w autoreferacie przedstawił cele badawcze i sposób ich realizacji oraz osiągnięte rezultaty tak przejrzysto i przekonująco, że nadał całości niemal charakter monografii naukowej. Schemat przedstawiający cele i etapy analizy oraz powiązanie ich z poszczególnymi publikacjami (Autoreferat, s. 6-20) z jednej strony ułatwiają czytelnikowi zrozumienie zamysłu Autora, z drugiej strony świadczą o dyscyplinie myślenia i opanowaniu metod badawczych.

Mam jednak uwagę do tytułu cyklu, który nie w pełni odpowiada treści przedstawionych artykułów, jest zbyt szeroki. Należało zgodnie z treścią zaprezentowanych artykułów już w tytule ujawnić, że przedmiotem analiz jest kwestia normatywności ekonomii, ale problem jest rozważany w kontekście definiowania i mierzenia dobrobytu.

Druga uwaga krytyczna dotyczy zaproponowanej hybrydowej koncepcji dobrobytu. Cenne jest badanie rozbieżności między subiektywną oceną dobrobytu a „obiektywną” jego oceną opartą na standaryzowanych listach warunków życia. Ale wątpliwość budzi wykorzystanie koncepcji internalizacji efektów wewnętrznych w kontekście różnicy między subiektywnym i obiektywnym dobrobytem. Sądzę, że tej różnicy nie należy sprowadzać tylko do tego, że jednostka ocenia wyżej swój dobrobyt, ponieważ czerpie przyjemności z konsumpcji, która długookresowo przynosi szkody. Problem wyboru między użytecznością krótko i długookresową jest ważnym aspektem (może nawet głównym) ekonomicznych wyborów, ale błędne z tego punktu widzenia decyzje nie muszą być rozstrzygające z punktu widzenia różnicy między subiektywną i „obiektywną” oceną dobrobytu i nie wyjaśniają tzw. paradoksu jakości życia. Analiza przyczyn rozbieżności między subiektywną oceną znajdującą wyraz w rankingach szczęścia i oceną formułowaną na podstawie listy „dóbr obiektywnych” decydujących o warunkach życia wymaga jakościowych badań interdyscyplinarnych. Aby zrozumieć paradoks jakości życia należy połączyć wysiłki ekonomistów, filozofów, psychologów społecznych i kognitywnych. Badany przez Habilitanta problem normatywności w ekonomii narzuca szczególną ostrożność w ocenie paradoksu jakości życia. Normatywność ekonomii wyraża się w tym, że w istocie każda analiza i każdy formułowany pogląd naznaczony jest przyjętym systemem wartości

i sposobem myślenia. Przyjęty wzorzec dobrobytu obiektywnego (lista dóbr) jest konsekwencją określonej koncepcji dobrego życia, która nie musi być zgodna z ideałem życia każdej jednostki. Z tego można wyprowadzać argumenty za stanowiskiem Roberta Sugdena (broniącego koncepcji rynku jako areny wzajemnych korzyści) albo stanowiskiem zwolenników idei niemożności porównań interpersonalnych. Nie zamierzam podważać w ten sposób prezentowanego przez Habilitanta poglądu o potrzebie budowania koncepcji dobrobytu opartej na liście dóbr i usług stanowiących podstawę dobrego życia, ale sygnalizuję, że paradoks jakości życia może być argumentem zwolenników niemożności porównań interpersonalnych. Koncepcję dobrobytu nasyconego aksjologicznie można postrzegać jako logiczny skutek normatywności ekonomii, ale z drugiej strony na gruncie metodologicznym świadomość normatywności ekonomii wymaga, aby analizując różne stanowiska wobec kwestii definiowania i mierzenia dobrobytu unikać jednostronnych ocen.

Oceniając badanie empiryczne należy zauważyć, że badanie oparte zostało na małej próbie: dwa kraje Europy Zachodniej i pięć krajów postsocjalistycznych. Sformułowane w zakończeniu artykułu *Quality of Life Paradox: Well-Being Ranking of the Selected European Countries Based on Hybrid Well-Being Approach* wnioski mogą zatem budzić wątpliwości.

Kolejna uwaga dotyczy tezy artykułu z roku 2021 (*Beyond Mere Utility-Maximisation. Towards an Axiologically Enriched Account of Well-being*). Habilitant broni tam tezy, że „koncepcja dominująca w ekonomii głównego nurtu jest *nienormatywna* (*non-normative*) i utożsamia dobrobyt z maksymalizacją użyteczności podmiotu czyli spełnieniem preferencji jakiegokolwiek by one nie były”. Nasuwa się pytanie: czy opieranie pojęcia dobrobytu na maksymalizacji użyteczności i założenie że to jest wartościowe, co człowiek wybiera, nie są mają charakteru normatywnego? Czy różnica między krytykowaną koncepcją dobrobytu a koncepcją proponowaną przez Autorów tego artykułu nie polega w istocie na odmienności aksjologicznej, a nie na tym, że jedna koncepcja jest nienormatywna, a druga normatywna?

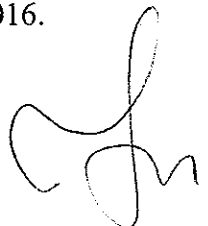
Dr Tomasz Kwarciański łączy w swoich badaniach dwie dyscypliny naukowe: filozofię oraz ekonomię i finanse. Ta interdyscyplinarność jest szczególnie cenna w badaniach skoncentrowanych na pojęciu i mierzeniu dobrobytu. Za wkład do rozwoju dyscypliny: ekonomia i finanse, można uznać zbudowanie nowego miernika dobrobytu, nazwanego hybrydową miarą dobrobytu i wykorzystanie go w rozwijaniu argumentacji za koncepcją dobrobytu nasyconego aksjologicznie. Badanie rozbieżności między subiektywną oceną dobrobytu a poziomem dobrobytu opartym na opisie warunków życia ma nie tylko walor

poznawczy, ale także walor praktyczny. W warunkach demokracji, zwłaszcza w sytuacji kryzysu liberalnej demokracji, subiektywne odczucia obywateli nabierają szczególnego znaczenia i mogą decydować o zmianach systemów politycznych. Dlatego niezwykle istotne jest badanie skali rozbieżności między odczuciami (subiektywny dobrobyt) a „obiektywnymi” warunkami życia (cudzystów jest wyrazem świadomości trudności nadawania dobrobytowi obiektywnego charakteru). Przedstawiona koncepcja, zwłaszcza indeks dopasowania (Fitting Index FI) otwiera szerokie możliwości badania zróżnicowania rozbieżności między postrzeganiem dobrobytu przez jednostki a zmieniającymi się warunkami życia oraz przyczynami tych rozbieżności. Habilitant proponuje, by narzędziem analizy tej rozbieżności była koncepcja internalizacji efektów wewnętrznych. Jest to ciekawe wykorzystanie idei zaczerpniętej z ekonomii behawioralnej, ale uważam, że jest to narzędzie o ograniczonym znaczeniu. Za wkład do ekonomicznej analizy dobrobytu uważam także filozoficzne rozważania, które Habilitant wykorzystuje do polemiki z neoklasycznymi koncepcjami dobrobytu, jakkolwiek nie zgadzam się z tezą, że te ostatnie mają charakter nienormatywny.

3. Ocena pozostałego dorobku naukowo-badawczego i współpracy międzynarodowej

Dr Tomasz Kwarciniński spełnia sformułowany w Art. 219. ust. p.3 *Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce* warunek, aby kandydat do stopnia doktora habilitowanego wykazał się „istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej”. Ze starannie przygotowanego autoreferatu wynika, że Habilitant opublikował ogółem ok. 50 pozycji, w tym 40 po uzyskaniu stopnia doktora. W dorobku publikacyjnym po doktoracie są 2 monografie naukowe (jedna samodzielna, jedna napisana wspólnie z M. Gorazdą, 25 artykułów opublikowanych w języku polskim i angielskim, w większości w czasopiśmie krajowych, 11 rozdziałów w monografiach. Przeważająca część publikacji jest samodzielnym dziełem Habilitanta, 10 opublikowanych tekstów to prace napisane wspólnie z innymi autorami. W dorobku Habilitanta jest 8 publikacji napisanych w języku angielskim. Habilitant był współredaktorem trzech monografii naukowych. Jedna z tych monografii (Gorazda M., Hardt Ł., Kwarciniński T. (red.), (2016), *Metaekonomia: zagadnienia z filozofii ekonomii*, Kraków: Copernicus Center Press) została wyróżniona Nagrodą I stopnia w Konkursie PTE na najlepszy podręcznik akademicki z ekonomii wydany w latach 2014-2016.

Wyniki swoich badań Habilitant prezentował w formie referatów na 29 krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych (Université Toulouse-Jean Jaurès, Toulouse, Hangzhou, Helsinki, Copenhagen, Lyon, Dusseldorf, Berlin). Był także członkiem komitetów organizacyjnych konferencji naukowych, w jednym przypadku przewodniczącym i w jednym sekretarzem.

O aktywności badawczej Habilitanta świadczy udział w realizacji dwu zespołowych projektach badawczych (wartość jednego z nich to niemal 2 mln zł) oraz realizacji czterech grantów indywidualnych.

Habilitant odbył staż naukowy w *Centre for the Study of Mind in Nature* – University of Oslo, realizując projekt : *Moral Agents in Their Social Environment* (luty-czerwiec 2011). Zorganizował i kierował interdyscyplinarnym Zakładem Metaekonomii w Instytucie Badań Rynku Konsumpcji i Koniunktur (styczeń-wrzesień 2018).

W autoreferacie zawarta jest dokładna informacja o liczbie cytowań publikacji: bez autocytowań: 132 (w tym Web of Science 3, Web of Science B 4, Scopus 5, Scopus B 13, BazEkon 52); z autocytowaniami 152 (w tym Web of Science 3, Web of Science B 5, Scopus 5, Scopus B 14, BazEkon 65); **h-index 7**, liczba punktów MNiSW – **359 (lata 2017-2020)**

4. Ocena dorobku dydaktycznego, organizacyjnego i popularyzatorskiego

Do ważnych osiągnięć dydaktycznych dra Tomasza Kwarciańskiego należy zaliczyć udział w przygotowaniu publikacji: „Metaekonomia. Zagadnienia z filozofii ekonomii”, wyróżnionej Nagrodą I stopnia w Konkursie Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego na najlepszy podręcznik akademicki z ekonomii wydany w latach 2014-2016, a także organizację zespołu tłumaczy i redakcję tłumaczenia książki „Economic Analysis Moral Philosophy and Public Policy” autorstwa D. Hausmana, M. McPhersona, D. Satz (2016). Rezultatem tej pracy było polskie wydanie tego cenionego na świecie podręcznika („Etyka ekonomii. Analiza ekonomiczna, filozofia moralności i polityka publiczna” nakładem Wydawnictwa Copernicus Center Press, Kraków 2017).

Dr Kwarciański jest aktywnym organizatorem życia naukowego. W 2017 koordynował pracę komitetu organizacyjnego pierwszej konferencji ENPOSS w Europie Środkowo-Wschodniej. Pracował przy organizacji międzynarodowej konferencji „Culture and Economics 5th International Economic Philosophy Conference”, która odbyła się w czerwcu

2021 r. w Warszawie. Był również jednym z organizatorów dorocznej konferencji *Humanistic Management Network*, która w 2019 r. odbyła się w Krakowie pod hasłem „Solidarity and the Common Good”. Habilitant jest wyjątkowo aktywnym organizatorem i popularyzatorem filozofii ekonomii. Uczestniczył w organizacji Polskiej Sieci Filozofii Ekonomii (PSFE) oraz licznych seminariów i webinarów poświęconych zagadnieniom z pogranicza ekonomii, filozofii, etyki. O aktualności i wadze tych zagadnień świadczą ostatnie tematy webinarów PSFE: „Dylematy etyczne polityk publicznych czasu pandemii” (2020), „Czy można ufać modelom? Podejmowanie decyzji w czasach pandemii?” (2020) oraz „Cost effectiveness and a fair chance of treatment” (2021).

5. Wniosek końcowy

W oparciu o przedstawioną dokumentację – autoreferat i cykl publikacji jako osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego oraz lekturę wybranych publikacji – stwierdzam, że pan dr Tomasz Kwarciański spełnia warunki ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego sformułowane w Art. 219 „Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce” i w „Zasadach postępowania w sprawie nadawania stopnia doktora habilitowanego w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie”. Posiada stopień doktora. Przedstawił cykl publikacji stanowiący znaczny wkład w rozwój nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia i finanse. A osiągnięcia dra Kwarciańskiego w pozostałej działalności naukowo-badawczej oraz w działalności dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzatorskiej w pełni spełniają warunek istotnej aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej instytucji naukowej. Na tej podstawie wnioskuję o dopuszczenia doktora Tomasza Kwarciańskiego do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

